

HANDLINGSPLAN MOT STØY

FOR SOLA KOMMUNE 2018-2023

Sola kommune vedtatt denne planen i møte 14.06.2018 som sak 40/2018.

Innhold

1. Innledning	3
Juridisk sammenheng	3
Ansvarlig myndighet	4
Medvirkningsprosess	4
2. Beskrivelse av kommunen og de største støykildene	5
3. Resultater fra støykartleggingen	8
Vegtrafikkstøy	8
Flystøy	10
Havnestøy	11
Andre støykilder – skytebane og motocrossbane	11
4. Mål med handlingsplanen og prioritering	12
Prioriterte områder og virksomhet	12
5. Planavklarte og ferdigstilte støyreduksjonstiltak	15
6. Anleggseiernes forslag til støytiltak 2018-2023	16
Riksveger og fylkesveger (rv. og fv.)	16
Kommunal veg	16
Flytrafikk	17
Havn	17
7. Oppsummering	17
8. Vedlegg	18

I. Innledning

Sola kommune fikk i 2017 kartlagt utendørs støy fra de største støykildene i kommunen, i henhold til forurensningsforskriften kapittel 5 om støy, del 3 Strategisk støykartlegging. Kartleggingen ble gjort i samarbeid med Statens vegvesen, Jernbaneverket, Avinor og Risavika Havn/Norsea og med nabokommunene Stavanger, Randaberg og Sandnes.

Støykartleggingen skal følges opp med en handlingsplan for å redusere og forebygge støyplagen, og for å bevare stille områder.

Figur 1: Byområdet for strategisk støykartlegging: Stavanger, Sandnes, Sola og Randaberg

Juridisk sammenheng

Det er i hovedsak juridiske dokumenter som regulerer hvordan støy fra de ulike støykildene skal behandles. Dette er forurensningsforskriften *Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442).

T-1442, støyretningslinjen, legger føringer for behandling av støy ved planlegging av ny arealbruk, og omtaler flere typer støykilder. T-1442 anbefaler at det beregnes to støysoner rundt viktige eksisterende støysoner, en rød sone (over 65 dB) og en gul sone (55-65 dB). I rød sone, nærmest støykilden, bør det ikke legges opp til ny støyfølsom arealbruk (boliger, skole, barnehage, helseinstitusjoner, fritidsbolig, kirker ol.). Gul sone er en vurderingssone hvor ny, støyfølsom bebyggelse kan oppføres dersom det kan dokumenteres at avbøtende tiltak gir tilfredsstillende støyforhold.

Forurensningsforskriften § 5, setter tiltaksgrenser for både utendørs og innendørs støynivå i bygninger langs eksisterende støykilder. I bygninger der det kan dokumenteres at innendørs støy er høyere enn grensen på 42 dB, er anleggseier ansvarlig for å utbedre forholdene. Forskriften krever at utendørs og innendørs støynivå skal kartlegges hvert femte år. Denne handlingsplanen er et resultat av utendørs kartlegging av støy (Strategisk støykartlegging).

Ansvarlig myndighet

Statens vegvesen er ansvarlig for kartlegging av støy, gjennomføring av støytiltak og vedlikehold av riksveger (rv.). Fylkeskommunen er ansvarlig for fylkesveger (fv.), men gjennom avtale er det States vegvesen som gjennomfører planlegging, bygging, drift og vedlikehold av fylkesvegene på vegne av Rogaland fylkeskommune. Sola kommune har ansvar for planlegging, bygging, drift og vedlikehold av kommunale veger. Kommunen er også myndighet etter folkehelse- loven og forskrift om miljørettet helsevern og har ansvar for å følge opp støy i arealplaner og i byggetiltak. Avinor har ansvar for Sola flyplass og Risavika havn/Norseabasen- /Stavangerregionen havn IKS for Risavika Havn i Tananger. Forsvaret har ansvar for skytebanen.

Medvirkningsprosess

Foreløpig utgave av handlingsplanen, rapport for strategisk støykartlegging fra 2017 og forslag til handlingsplaner fra anleggseiere ble lagt ut på offentlig ettersyn i mars/april 2018.

På bakgrunn av innkomne merknader er den foreliggende handlingsplanen omarbeidet.

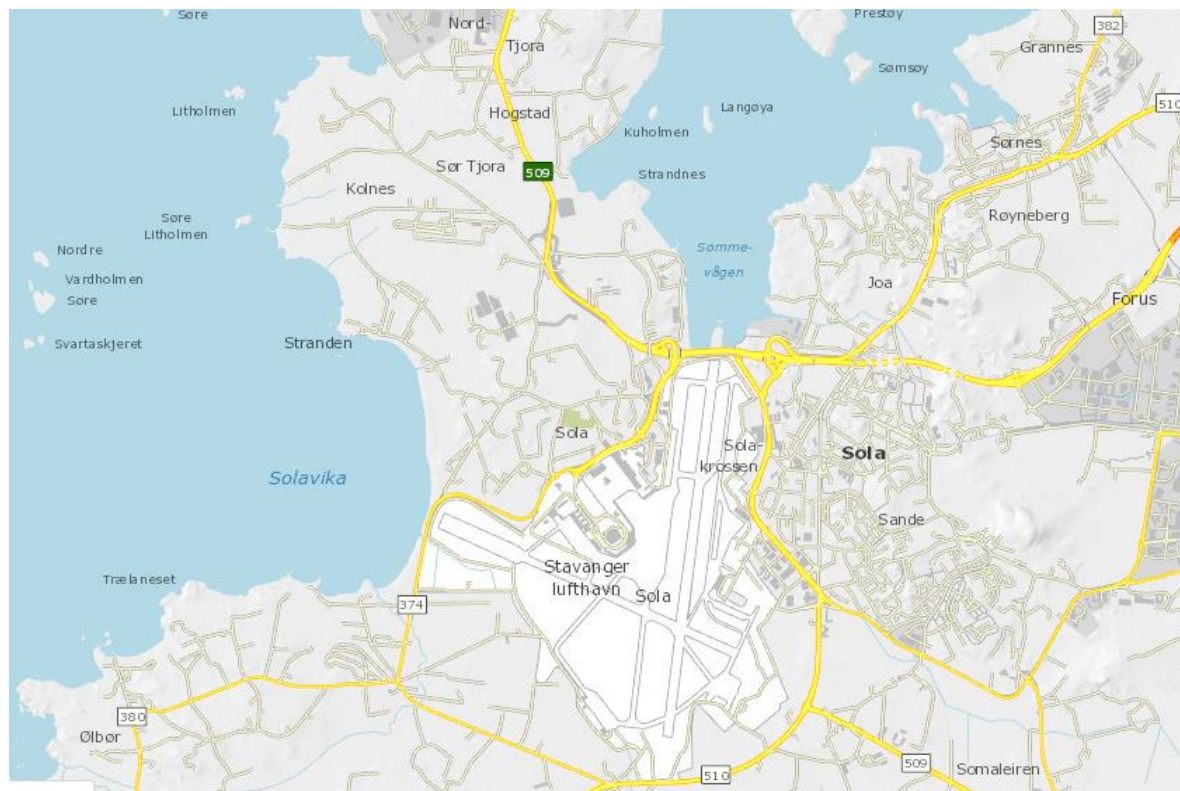

2. Beskrivelse av kommunen og de største støykildene

Sola kommune ligger nordvest på Nord- Jæren ut mot Nordsjøen, og grenser mot kommunene Stavanger, Sandnes og Klepp. Kommunen har ca. 26 280 innbyggere (2016). Den har rundt 21 000 arbeidsplasser (2016), og strekker seg over 69 km². Størsteparten av det slettemessige landskapet i kommunen er dominert av landbruk, men det har vært mye boligutbygging de siste årene. I Sola kommune er de største kildene til støy vegstøy, støy fra flyplassen og støy fra Risavika havn. Av andre støykilder i kommunen er Madlatua skytebane og Bybergsanden motocrossbane.

Vegnett

Vegstøy er den største støykilden i kommunen. Av større transportårer kan nevnes: Rv 509 Solasplitten/ Tanangervegen, Fv 510 Kleppvegen/Sentrumsvegen/Nesbuvegen og Fv 443 Forusbeen. De to førstnevnte har krysningspunkt like nord for Sola sentrum. Trafikkmengde og fartsgrense er de to viktigste faktorene for hvor mye støy vegene produserer.

Figur 2 Hovedvegene: RV 509 Solasplitten og Tanangervegen, FV 510 Kleppvegen /Sentrumsvegen, Nesbuvegen, og FV 443 Forusbeen.

Stavanger Lufthavn Sola

En annen stor støykilde er Stavanger Lufthavn Sola. Rullebanene for flyplassen går mot nord, sør og vest-nordvest, så det er her flystøyen er sterkest. Offshore helikopter benytter de vesentligste deler av bane 29 (vest-øst), mens redningsskvadronen vil benytte området rundt rullebanekrysset i den fremtidige situasjonen

Figur 3: Innflyvningsbanene for flyplassen.

Risavika havn

Risavika havn huser landets største oljebase, utenriksterminal for passasjertrafikk, godsterminal for containertrafikk, oljerelatert vedlikeholds-virksomheter, anlegg for produksjon av LNG (flytende gass) samt annen tungindustri. Havnen har umiddelbar nærhet til boligområder.

Figur 4: Risavika havn - den tredje store kilden til støy, utenom vegstøy og støy fra flyplassen, i Sola kommune.

Andre støykilder – skytebane og motocrossbane

Madlatua skytebane: Madlatua skytebane ligger ved Hafrsfjorden i Stavanger kommune. Rogalands største lag - Stavanger Skytterlag bruker området. Aktiviteten i laget er meget høy, og generer dermed en god del støy.

Figur 5: Kartutsnitt med sirkel over plassering avskytebane

Bybergsanden motocrossbane: På grensen mellom Sola og Klepp kommune ligger Vestlandets eldste motocrossbane. Banen er plassert i landbruksområdet og ved Jærstrøndene landskapsvernområde med noen fritidsbebyggelse. Støy fra banen har i flere år vært et stort konflikttema i forhold til friluftsjakter og til hyttebrukere.

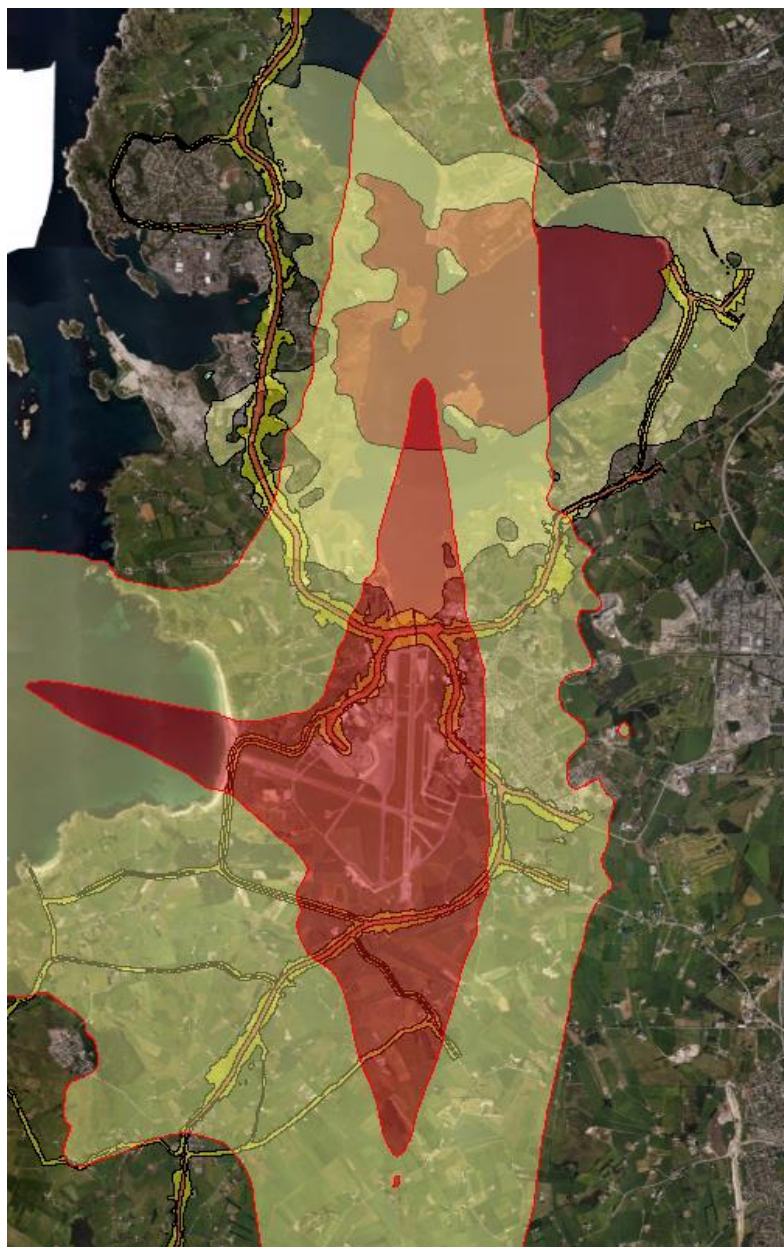

Figur 6: Bildet fra banen.

3. Resultater fra støykartleggingen

Resultatene av støykartleggingen gir en oversikt over hvor mange personer som utsettes for støy og hvilke områder som er mest støybelastet. Den fulle rapporten fra 2017 ligger vedlagt.

Figur 7: Støysoner fra veg, flyplass og skytebane
Både gul og rød støysone for flyplassen og for skytebanene overlapper hverandre.

Vegtrafikkstøy

Støyberegningene for gjennomsnittstøy for hele døgnet (Lden) viser at over 1.400 boliger i kommunene ligger i gul støysone for vegstøy, og rundt 280 boliger ligger i rød støysone for vegstøy. Dette tilsvarer henholdsvis ca 3.250 personer i gul sone og 650 personer i rød sone, som totalt gir rundt 3.900 personer bosatt i støyeksponerte boliger. På Tananger er støybelastningen størst langs Rv. 509 Tanangervegen, etterfulgt av Fv375 Tananger Ring og Risavika havnering. Ved Sola sentrum er

støybelastningen størst langs Rv509 Solasplitten, etterfulgt av Rv. 509 Flyplassvegen og Fv. 510 Nesbuvegen/Sentrumsvegen/Kleppvegen.

Figur 8:

Støykart for veger i Tananger-området, Lden.

Det er beregnet å være mye støy på Rv509 Tanangervegen, på Fv375 Tananger Ring, og på den kommunale vegen Risavika havnering.

Figur 9: Støykart for veger rundt Stavanger Lufthavn og Sola sentrum, Lden.

Størst er støyen på Rv. 509 Solasplitten/Flyplassvegen og på Fv.510 Nesbuvegen / Sentrumsvegen / Kleppvegen.

Tabellen viser antall støyømfintlig virksomheter og boliger som ligger innenfor grenseverdier for støy ved gjennomsnittsdøgn (Lden).

Lden	55-59	60-64	65-69	70-74	>=75	Sum
Helårsboliger (privat)	664	740	263	21	0	1688
Helårsboliger (annet)	8	0	0	0	0	8
Barnehager	3	2	0	0	0	5
Skoler	7	3	5	1	0	16
Helseinstitusjoner	2	1	0	0	0	3

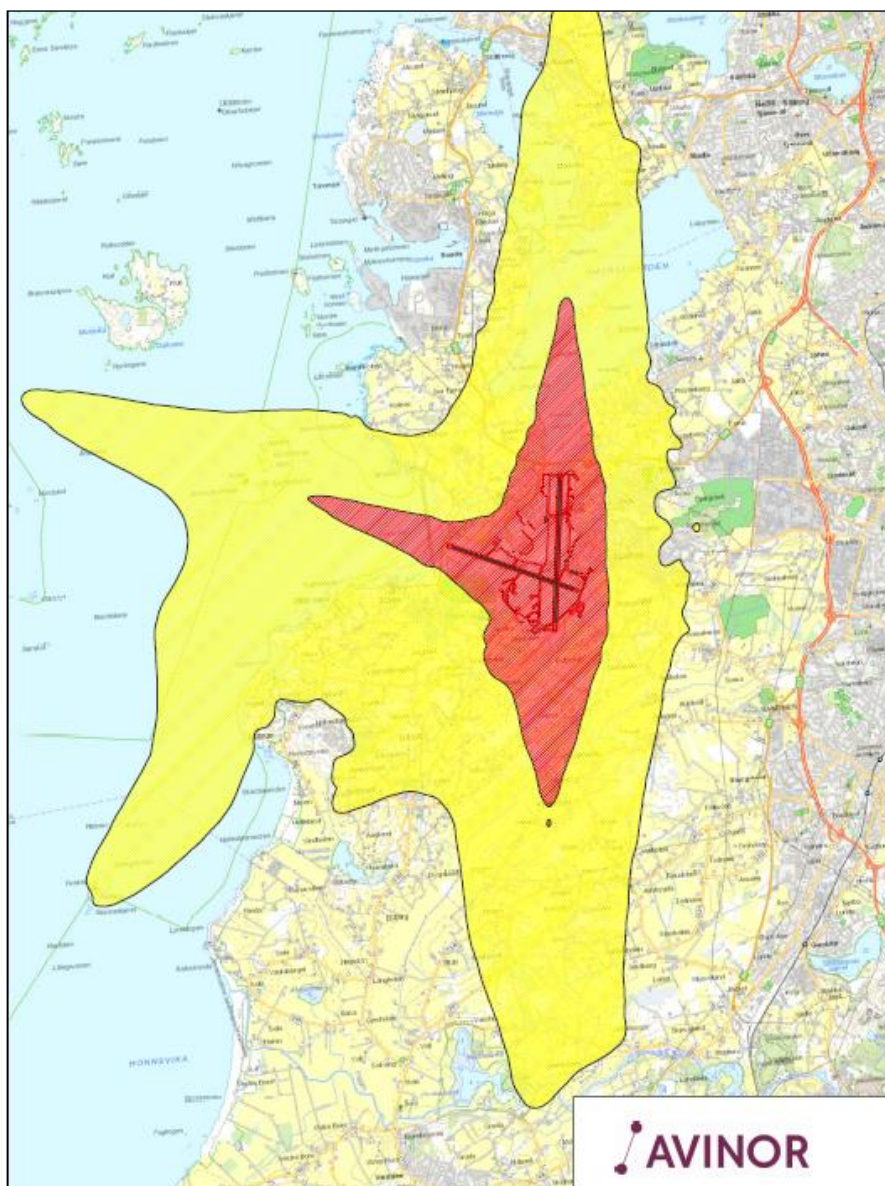

Flystøy

Støysone rød (>62Lden) dekker ca 13km² og en stor del av Solakrossen. Støysone gul (>52Lden) dekker ca 77 km². Støysone rød dekker deler av Solakrossen, og støysone gul strekker seg over en vesentlig del av kommunens sentrale arealer. Det er beregnet at omtrent 600 personer bor innen rød flystøysone i Sola. Det er ikke kartlagt kommunevis tall for gul støysone per i dag, men beregningene for det samlede byområdet viser at rundt 12 600 personer er bosatt i gul støysone fra flystøy.

10 – års prognose for 2025 er beregnet uten endringer av rullebanesystem med trafikkøkning i henhold til trafikkprognoser og med modernisering av flypark så langt det er kjent. Dette innebærer også nytt redningshelikopter. Noen prosedyrer er endret for å redusere støy i bebygde områder, men disse er altså ikke lagt til grunn i beregningene.

Jf. prognose vil antall personer i 2025 innen gul støysone (i hele dens utstrekning i byområdet) stige til ca. 15 000 personer. De fleste av disse personene vil være bosatt i Sola kommune. Økning i antall personer innen rød støysone i 2025 vil være nesten det dobbelte – rundt 1 100 personer i Sola.

Figur 10: Flystøy - Støysonekart for Stavanger Lufthavn, Sola, datert 12.02.2016 - prognose fram til 2025.

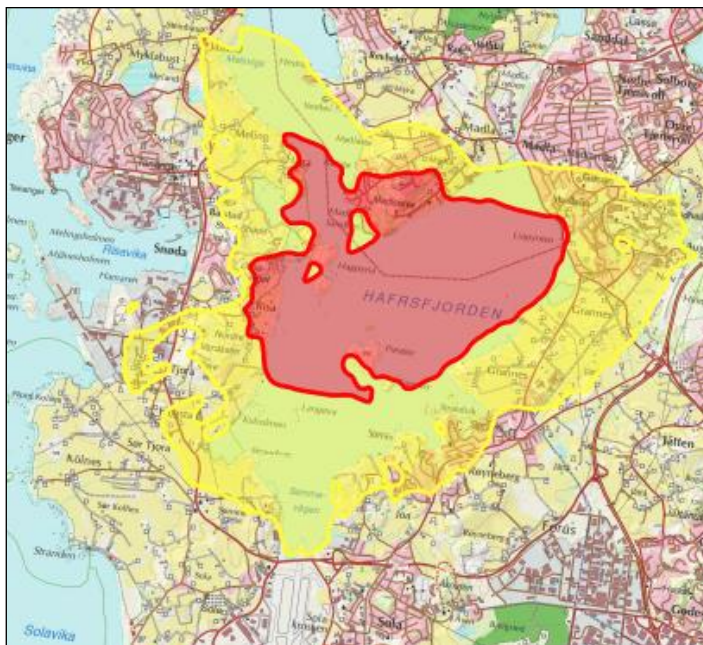
Havnestøy

Støyberegning og kartlegging gjennomført for Risavika havn viser at ingen boenheter er i gul eller rød støysone for havnestøy.

- **Kai 38 (Stavangerregionen havn):** Ingen boliger ligger innenfor støysone av Kai 38.
- **Risavika nord, vestre del (Norsea):** I forbindelse med reguleringsplan 0408 ble det januar 2015 utarbeidet en støyrapport av Sinus. Denne rapporten viser at ingen boliger ligger innenfor støysone for Risavika Nord, vestre del. Enkelthendelser kan gi overskridelser, men at en del av støyskjermene som gir god støyreduserende effekt og kan bidra til å redusere risikoen for eventuelle overskridelser på natt og dermed redusere konfliktpotensialet mot boliger i nærheten.
- **Risavika havn (Risavika havn/Westport):** Støyberegningen viste at ingen boenheter var i gul eller rød støysone for havnestøy.

Andre støykilder – skytebane og motocrossbane

Skytebane: I 2014 har Forsvarsbygg gjennomført en støykartlegging av Madlatua skytebane. Beregningene viser at både gul og rød støysone går delvis over eksisterende bebyggelse. Rød støysone er rundt en halv kilometer omkring skytebanene og ligger delvis i Sola kommune. Gul støysone berører de fleste områdene rundt Hafersfjorden, omkring en til halvannen kilometer inn fra strandsonen.

Figur 11
Støysonekart for Madlatua skytebane, datert 2014.
Støysonekart er i tråd med retningslinje T-1442/2012 samt Forurensningsforskriften.

Motocrossbane: I 2015 har Sola kommune gjennomført kartlegging av støysituasjon ved Bybergsanden motocrossbanen. Støysituasjonen for fritidsbebyggelse og for naturstien ble vurdert opp mot T-1442. Vestvendte uteområder ved alle hyttene har maksimalnivåer lavere enn grenseverdien for gul sone. Ved naturstien ligger støyen på grensen for støy anbefalt for slike området; $LA_{maks} < 60$ dB.

4. Mål med handlingsplanen og prioritering

I Nasjonal transportplan 2014-2023, er de nasjonale målene for støy å redusere støyplagen med 10 % innen 2020 i forhold til 1999. Antall personer utsatt for over 38 dB innendørs støy nivå skal reduseres med 30 prosent innen 2020 i forhold til 2005. Klima- og forurensningsdirektoratet sier at hvert byområde kan definere egne, lokale mål i handlingsplanen.

Sola kommune har følgende mål for planperioden 2018-2023:

- Kartlegge stille områder og knytte krav / retningslinjer til stille områder i kommuneplanen
- Legge retningslinje for støy T-1442 til grunn ved reguleringsarbeid
- Øke kompetanse på støy hos kommunale ansatte og i kommunens befolkning
- Øke fokus på støy i bruksplaner for barnehager og skoler og utarbeide prioritering av tiltak
- Sikre tiltak som reduserer støyen for de mest utsatte boligene langs kommunale veger
- Prioritere tilrettelegging for miljøvennlig transport
- Jobbe videre med oppfølging av måleprogram i Risavika (Desibel) i samarbeid med aktørene ved Risavika havn
- Forbedre samarbeid med Statens vegvesen og Rogaland fylkeskommune om støytiltak gjennom plan- og finansieringsarbeid med Bypakke-Nord Jæren.
- Redusere og forebygge støyplagen
- Øke kompetanse og fokus på støy ved samarbeid med Statens vegvesen, Politiet og Rogaland fylkeskommune om trafikkregulerende tiltak.
- Være aktiv ved oppfølging overfor anleggseiere.
- Oppdatere kartlegging av støyskjermer med tilknyttet informasjon om ansvarsforhold.

Det skal gis en årlig oppdatering på status av handlingsplanen i en årsrapport.

Prioriterte områder og virksomhet

Støyømfintlig virksomheter som barnehager og skoler eller uteområder i boligstrøk skal prioriteres for tiltak i de mest støy eksponerte områder. Støyutsatte utearealer der det ikke er gjeldene eller pågående planer som vil redusere støy i framtiden prioriteres i denne rekkefølgen:

1. Barnehager

2. Skoler

3. Uteoppholdsarealer og lekeområder i boligområder

4. Friområder og stille områder

Barnehager og skoler

Skoler og barnehager skal ha tilfredsstillende støyforhold jf. Forurensningsforskriften, Norsk Standard og T-1442. Kommunen har jf. Folkehelseloven informasjonsplikt om forhold i skoler og barnehager som kan ha negativ innvirkning på barnas helse. Kommunale skole- og barnehagebruksplaner er også en viktig verktøy å benytte framover for å oppnå målsettingene om bedre støysituasjon. Ved valg av beliggenhet for nye skoler og barnehager må det tas hensyn til støyforhold.

I Sola kommune er det 30 ordinære barnehager og 3 åpne barnehager med totalt 1853 barnehagebarn. 21 barnehager ligger innfor støysone og noen er utsatt for flere støykilder. Hele uteområdet til Sande barnehage ligger i rød støysone fra flyplassen. Området er delvis skjermet av egen bygningsmassen.

	BARNEHAGE (i alfabetisk rekkefølge)	Antall barnegrupper	Støykilde	Støysone
1.	Dravhaug barnehage	3	flyplass	gul
			Kjelsberg Ring	rød (mindre del) gul
2.	Hammaren barnehage		RV 509	rød (mindre del) gul
3.	Høgeholen barnehage	5	flyplass	gul
4.	Jubelgjengen åpne barnehage		RV 509	gul
5.	Kornberget barnehage		flyplass	gul
			Åsenvegen	gul
6.	Røyneberg barnehage	5	FV 510 Nesbuvegen	rød (mindre del) gul
7.	Sande barnehage	3	flyplass	rød
8.	SIS barnehage		skytebane	gul
9.	Skadberg barnehage		flyplass	gul
			Varabergvegen	gul
10.	Skjalgstova barnehage	4	flyplass	gul
11.	Snøde barnehage	4	RV 509	gul (mindre del)
12.	Sola barnehage		flyplass	gul
13.	Stemvegen barnehage		flyplass	gul
14.	Sømme barnehage	4	RV 509	gul (mindre del)
15.	Sørnes barnehage	4	Fv 382 Grannesletta	gul
16.	Sørnes åpen barnehage		FV 510 Nesbuvegen	gul
17.	Tananger menighets barnehage		RV 509 FV 375 Tananger Ring	gul (mindre del)
18.	The Children's house barnehage		flyplass	gul (mindre del)
			Åsenvegen	gul (mindre del)
19.	Tjelta barnehage	4	flyplass	gul
20.	Tjodmarka barnehage		skytebane	gul
21.	Øygarden barnehage	3	flyplass	gul

Sola kommune vil arbeide for å forbedre støysituasjon i barnehager gjennom å:

- vurdere nærmere støysituasjon for barnehager som ligger innenfor støysone (innendørsstøy og utearealer) med forslag om eventuelle tiltak. Barnehager innenfor rød støysone og barnehager berørt av flere støykilder prioriteres.

- sørge for god vedlikehold på eksisterende støyskjermer og vurdere behov for utskifting av gamle skjermer
- sørge for oppfølging av støysituasjonen i barnehagebruksplanen
- oppdatere kartlegging av støyskjermer med tilknyttet informasjon om ansvarsforhold.

I Sola kommune er det 9 barneskoler og 3 skoler med ungdomstrinn. Sola skole er mest berørt av trafikkstøy fra rv. 509. Nye skjermingsstøytiltak følger med pågående utbygging av Transportkorridor vest. Grannes skole ble støyskjermet i forbindelse med utvidelse i 2014.

Det anslås at det er ingen skoler i Sola kommune som trenger støyvurdering og støytiltak i dagens situasjon.

Uteoppholdsarealer og lekeområder i boligområder

Boliger skal ha tilfredsstillende støyforhold jf. Forurensningsforskriften, Norsk Standard og T-I 442.

Følgende områder med boliger er mest utsatt for støy og bør vurderes spesielt for støytiltak:

- RV 509 – nye støytiltak ved utbygging av Transportkorridor Vest
- Sola sentrum: Solakrossen og Sandesletta (flyplass- og vegstøy)
- FV 510 Nesbuvegen
- Sømme (flyplass- og vegstøy)
- FV 443 Forusbeen

Sola kommune vil arbeide for å forbedre støysituasjon i boliger gjennom å:

- sikre oppfølging av retningslinjer T-I 442 i nye reguleringsplaner.
- jobbe med trafikkregulerende tiltak, for eks. redusering av fartsgrense/fartsnivå, gjennomkjøring forbudt, senke andelen av tungtrafikk.
- prioritere tilrettelegging for fotgjengere, syklende og for kollektivreisende.
- sørge for god vedlikehold på eksisterende kommunale støyskjermer.
- oppdatere kartlegging av støyskjermer med tilknyttet informasjon om ansvarsforhold.

Friområder og stille områder

Friområder og stille områder skal ha tilfredsstillende støyforhold jf. Forurensningsforskriften og T-I 442.

Forurensningsforskriften definerer stille område i tettstedsbebyggelse som et avgrenset område (park, skog, kirkegårder og lignende) egnet til rekreasjonsaktivitet, hvor støynivået er under 50 dB Lden. Utenfor tettstedsbebyggelse områder er det områder hvor støynivået er under Lden 40 dB.

Retningslinje T-I 442 definerer grenser for stille område noe avvikende når det gjelder flystøy:

- *Stille områder i byparker, kirkegårder og friområder i tettbygd strøk, hvor støynivået er under Lden 52 dB.*
- *Stille områder og større sammenhengende grønnstruktur i tettsteder, hvor støynivået er under Lden 50 dB.*
- *Stille områder, nærfriluftsområder og bymark utenfor by/tettsted, hvor støynivået er under Lden 40 dB.*

Følgende områder i Sola kommune kan være aktuelle i den videre kartleggingen:

- Hellestøstranda (inngår i Jærstrendene landskapsvernområde)

- Strand og knauser nord for Veggeviksholmen (inngår i Jærstrendene landskapsvernområde)
- Hestholmen
- kirkegårder
- Tananger halvøya: Ørnabukta, Skiftesvik, Krabbevik eller Stokkavik
- Ytraberget
- Kjerrberget
- Åsenbatteriet

Sola kommune vil:

- kartlegge stille områder i forbindelse med pågående arbeid med kommunal grøntstrategi. Grunnet flystøy- belastning bør det også kartlegges friområder som skal prioriteres for tiltak selv om de ikke oppnår status som stille områder.
- sikre kartlagte områder mot økt støybelastning gjennom tilhørende krav i kommuneplanen

5. Planavklarte og ferdigstilte støyreduksjonstiltak

Følgende planer er utarbeidet og vedtatt siden utarbeidelsen av forrige handlingsplan i 2013. Planene har til felles at de inneholder tiltak som vil forbedre støysituasjonen i planområdet.

Vedtatte kommuneplaner

- Kommuneplan for Sola kommune 2015 – 2026: Planens bestemmelser sikrer oppfølging av enhver tid gjeldende støybestemmelser/-retningslinjer. Støy tilknyttet flyplassen, skytebane og vegstøy er vist i eget temakart.
- Kommunedelplan for Stavanger Lufthavn Sola vedtatt i 2017

Ferdigstilte prosjekter og vedtatte reguleringsplaner

- Rv. 509 Sømmevågen vest og Flyplassvegen – ferdigstilt i 2017
- Fv. 374 Nordsjøvegen og Fv. 380 Ølbergvegen – ferdigstilt i 2017
- Transportkorridor vest - ferdigstilt i 2022
- Reguleringsplan 0485 for kryss fv.510 Kleppvegen og fv. 379 Vigdelsvegen
- Reguleringsplan 0405 for Joa næringsområde
- Reguleringsplan 0552 Bybergsanden motocrossbane
- Områdereguleringsplan 0442 for Sola sentrum
- Reguleringsplan 0408 for Risavika nord

Planer under arbeid

- Sykkelstrategi
- Grøntstrategi
- Bussvegen: Utenriksterminalen Risavika, Tananger Ring og Forus - flyplassen
- Områdeplan 0444 Tananger sentrum
- Gatebruksplan for Kjelsberg Ring / Åsenvegen (skal igangsettes)

I Sola kommune ligger flere overlappende støykilder. For å sikre at totalstøy ikke overskrider de anbefalte grenseverdiene, stilles det strengere krav (med 3dB) til de enklere støykildene enn anbefaling i T-I442.

6. Anleggseiernes forslag til støytiltak 2018-2023

Forslag til støytiltak avgrenses på de viktigste støykildene i kommunen: vegtrafikk, fly og havn. Forslag til støytiltak i dette kapitlet er hentet fra anleggseieres handlingsplaner, unntatt for kommunale veger som Sola kommune eier.

Riksveger og fylkesveger (rv. og fv.)

- **T-I442-tiltak i vegprosjekter:** Statens vegvesen har ansvar for å følge anbefalingene i T-I442 i alle nye vegprosjekt. Støysituasjonen blir vurdert og avbøtende tiltak utført i henhold til T-I442. I Sola vil arbeid med Transportkorridor vest sikre forbedring av støysituasjon langs rv. 509 Tanangervegen.
- **Støyskjermer:** Nye støyskjermer blir kun satt opp i forbindelse med nye prosjekter. Eksisterende støyskjermer er utformet i samsvar med krav på byggetidspunktet. Skader og mangler utbedres gjennom vanlig vedlikehold.
- **Tiltak på boliger / innendørsstøy:** Statens vegvesen er etter forurensningsforskriften pliktig til å kartlegge innendørsstøy hvert 5 år. Ny kartlegging er lagt i 2017. Det jobbes nå med å gjennomføre nødvendige tiltaksutredninger med grunnlag i gjennomført kartleggingen. Det er pålagt å gjennomføre støytiltak når innendørs støynivå i bolig overstiger 42 dB. Eksempler på slike tiltak kan være utskifting av vinduer, etterisolering av vegger og eventuelt balansert ventilasjon.
- **Kilderettete tiltak:** Piggdekkgebyr er blitt innført. Dette er et tiltak som er positiv både for luftkvalitet og for støyen
- **Miljøvennlig transport:** Bussveiprosjektet vil bidra til å forbedre støyforhold langs traséene. Spesielt satsingen på sykkel og gåing er også viktig virkemiddel for å redusere trafikkstøy.
- **Trafikkregulerende virkemidler:** Innenfor byområdet er det innført kollektivprioritering i alle lysregulerte kryss der det kjører buss. Indirekte kan dette ha en positiv effekt for støysituasjonen hvis et mer attraktivt busstilbud fører til færre biler.
- **Informasjon:** Statens vegvesen har oppdaterte nettsider om støy og støybehandling i ulike prosjekter. Statens vegvesen skal videreføre informasjonsarbeidet om vegtrafikkstøy.
- **Forskning og utvikling av tekniske tiltak:** Statens vegvesen vil fortsette å delta i flere forskningsprosjekter om støyskjermingstiltak.

Kommunal veg

- **Arealplanlegging:** Sola kommune vil gjennom areal- og transportplanlegging arbeide for å forbedre støysituasjonen langs kommunale veger og følge anbefalingene i T-I442 i alle nye utbyggingsprosjekt.

- **Trafikkregulerende virkemidler:** Kommunen vil jobbe med trafikkregulerende tiltak, for eks. redusering av fartsgrense/fartsnivå, gjennomkjøring forbudt, senke andelen av tungtrafikk, etablering av miljøgater.
- **Miljøvennlig transport:** Kommunen vil prioritere tilrettelegging for fotgjengere, syklende og for kollektivreisende.
- **Støyskjermer:** Oppdatere kartlegging av støyskjermer langs kommunale veger med tilknyttet informasjon om ansvarsforhold. Eierskap, drift og vedlikehold for nye skjermer avklares i forbindelse med godkjenning av tekniske planer eller i reguleringsprosesser.

Flytrafikk

- **Arealplanlegging:** Avinor vil jobbe videre med faglig bistand av planmyndigheten ved arealplanleggingsprosesser i flystøyområder. Lufthavnens egen arealplanlegging gjør bruk av egen bygningsmasse til støyskjerming mot naboer i den grad det er praktisk mulig.
- **Utvikling av tekniske tiltak:** Norske myndigheter vil fortsette å delta i utviklingsprosjekter om miljøsertifisering av fly og om mindre støyende fly. Avinor vil jobbe med utvikling av tiltak for å dempe lavfrekvent helikopterstøy fra bakkeaktiviteter. Prøve prosjekt er planlagt i handlingsplan perioden.
- **Økonomisk tiltak:** Økt landingsavgifter på natt er allerede innført.

Havn

Stavangerregionen Havn IKS har utarbeidet handlingsplan, men ingen boliger i Sola ligger innenfor støysone av Kai 38. Tiltak i Risavika er utbygging av et landstrømanlegg som vil bidra at støyreduksjon fra skip. Risavika havn har ikke levert handlingsplan.

Det er etablert et kontinuerlig måleprogram for støy i Risavika, kalt Desibel, hvor offentligheten kan følge med på støynivået via en hjemmeside på internett (<http://www.stavangerhavn.no/desibel/>). Støymålerne er plassert fem steder i Risavika og området rundt: Målerne utfører kontinuerlig logging av støynivå, samt opptak når lydnivået overskrider fastsatte grenser.

7. Oppsummering

Sola kommune vil arbeide videre med å redusere støyplagen. Handlingsplanen inneholder forslag til prioriterte områder og tiltak for å redusere støyplagen. Støyutsatte utearealer der det ikke er gjeldene eller pågående planer som vil redusere støy i framtiden prioriteres i denne rekkefølgen:

1. Barnehager
2. Skoler
3. Uteoppholdsarealer og lekeområder i boligområder
4. Friområder og stille områder

Sola kommune vil legge til rette for en langsiktig arealdisponering som forebygger støyproblemer. Gjeldende bestemmelser fra kommuneplanen sikrer at all ny utbygging skjer på en slik måte at støyproblemet begrenses.

Et godt kartleggingsgrunnlegg av støysituasjon gjør det mulig å utarbeide strategi for å bevare og utvide stille områder. Dette bør skje i forbindelse med neste rullering av kommuneplanens arealdel. Sola kommune vil også bidra til at anleggseiere jobber videre med tiltak for sikre at støykrav overholdes.

Handlingsplanen for Sola kommune har ingen egen økonomisk handlingsramme. Alle tiltak forutsetter gjennomføring innenfor kommunal driftsbudsjett eller gjennom eksterne finansieringsmidler.

Det skal gis en årlig oppdatering på status av handlingsplanen i en årsrapport.

8. Vedlegg

- Rapport fra støykartlegging 2017
- Handlingsplan mot vegtrafikkstøy, riks- og fylkesveger i Region vest 2018–2023: Del I - Generell del og Del II - Geografisk del Rogaland
- Handlingsplan fly- og helikopterstøy, Stavanger lufthavn Sola 2014-2025
- Handlingsplan mot støy for Stavangerregionen Havn IKS 2018 -2023